

Eigenschap: $S \subset \mathbb{N}$, $S \neq \emptyset$, dan heeft S een kleinste element
 Gevolg: Als $a, b \in \mathbb{Z}$, $b \neq 0$, dan $\exists q, r$ met $a = qb + r$, $0 \leq r < |b|$
 Vbd: $a = 18, b = 7: 18 = 2 \cdot 7 + 4$

Bewijs: $S = \{q \cdot b \mid q \in \mathbb{Z}, q \cdot b \geq 0\}$ merk op $S \neq \emptyset$, $r = \min(x \in S)$
 $r \in S \Rightarrow r \geq 0$. stel $b > 0$ en $r \leq b$
 dan $0 \leq r - b = a - qb - b = a - b(q+1) \in S$
 maar $|a - b| > r$

Uniciteit: stel $a = q_1 b + r_1$, $0 \leq r_1 < |b|$

$$\begin{aligned} & \stackrel{a = q_2 b + r_2}{=} 0 \leq r_2 < |b| \quad r_1 \geq r_2 \\ \Rightarrow (q_2 - q_1)b &= r_1 - r_2 \Rightarrow b \text{ deelt } r_1 - r_2 \quad 0 \leq r_1 - r_2 < |b| \\ \Rightarrow r_1 - r_2 &= 0 \Rightarrow r_1 = r_2 \Rightarrow q_1 = q_2 \end{aligned}$$

Gevolg 28 Als $\text{ggd}(a, b) = d$, dan $\exists x, y \in \mathbb{Z}: ax + by = d$, $a, b \neq 0$
 Vbd: $a = 12, b = 15, d = 3: 3 = -1 \cdot 12 + 1 \cdot 15$

Bewijs: $S = \{ax + by \mid ax + by \geq 1, x, y \in \mathbb{Z}\}$, definieer $d = \min(z \in S)$

(i) d deelt a en b , stel d deelt niet a , $a = qd + r$, $0 < r < d$
 $r = a - qd = a - q(ax + by)$
 $= a(1 - qx) - qby \Rightarrow d \text{ deelt } a \text{ en zo ook } b$

stel g deelt a en b , $d = ax + by \Rightarrow g \text{ deelt } d$

Vraag: x en y uniek? Nee!

Hoe te berekenen? Euclidisch algoritme

Eigenschap: p deelt a, b , p priemgetal, dan $p \mid a$ of $p \mid b$

Bewijs: stel $p \nmid a$, dan $\text{ggd}(p, a) = 1$ en dus $1 = ax + py$
 $b = abx + bpy$, $p \mid ab$ en $p \nmid bpy \Rightarrow p \mid b$

Eigenschap: $\mathbb{Z}_3 = \{[0], [1], [2]\}$

$$[0] = \{3k \mid k \in \mathbb{Z}\} = \{0, 3, -3, 6, -6, \dots\}$$

$$[1] = \{1 + 3k \mid k \in \mathbb{Z}\} = \{1, -2, 4, 7, \dots\}$$

$$[2] = \{2 + 3k \mid k \in \mathbb{Z}\} = \{2, -1, 5, -4, \dots\}$$

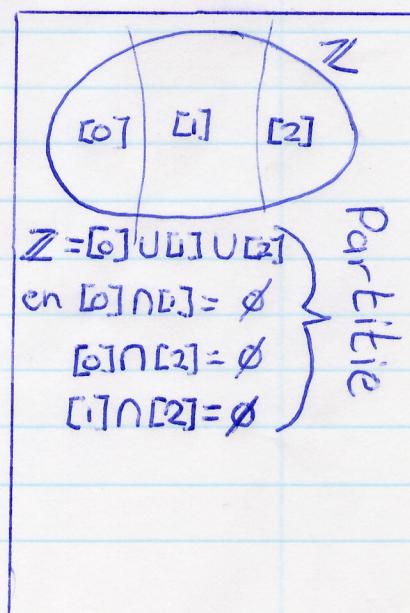
$$[3] = \{3 + 3k \mid k \in \mathbb{Z}\} = [0]$$

partitie: opdeling van een verzameling
 in disjuncte deelverzamelingen

$\Leftrightarrow$ equivalentierelatie

notatie: in $\mathbb{Z}_3$: $a \sim b \Leftrightarrow 3 \mid a - b$

$\sim$ heet equivalentierelatie op $\mathbb{Z}$ indien:

$\forall x \in X: x \sim x$ reflexiviteit $\Rightarrow$ goed

$\forall x, y \in X: x \sim y \Rightarrow y \sim x$ symmetric $\Rightarrow$ zit (gevolg)

$\forall x, y, z \in X: x \sim y, y \sim z \Rightarrow x \sim z$ transitiviteit $\Rightarrow$ goed

[o]: equivalentieklasse met representant o

$\sim$ op $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \setminus \{(0,0)\}$

$$(a, b) \sim (c, d) \Leftrightarrow ad = bc \Leftrightarrow \frac{a}{d} = \frac{b}{c}$$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = 0, b = 0 \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$b = d, a = c \Rightarrow a = b$

$b = d, a = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$b = d, a = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

$a = d, b = c \Rightarrow a = b$

1 2 3 4

5 6 7 8

9 10 11 12

13 14 15 16

17 18 19 20

21 22 23 24